



Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

Datum
2021-10-19

Ärendebeteckning
500-6802-2021
Arkivbeteckning

1(3)

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Betänkandet "En klimatanpassad miljöbalk för samtiden och framtiden" (SOU 2021:21)

Er beteckning: M2021/00830

Sammanfattning

Länsstyrelsen anser att utredningens förslag till ändringar i miljöbalken i huvudsak är bra och leder till att vikten av klimatåtgärder lyfts in i miljöbalkens mål och bestämmelser om prövning av verksamheter med miljöpåverkan. Prövningar av verksamheter sker dock relativt sällan och leder ofta till villkor där ansvaret för klimat- och energiåtgärder skjuts över till sökanden och tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen förordar därför att även miljöbalkens bestämmelser om miljötillsyn ses över så att verksamheter också får en generell skyldighet att rapportera och följa upp klimatåtgärder i egenkontrollen och miljörapporteringen. Översynen bör klargöra att miljötillsynen omfattar kontroll av åtgärder för att minimera klimatpåverkan och att åtgärder för att begränsa utsläpp av växthusgaser bör framgå av miljörapporter och ingå i verksamhetsutövarnas egenkontroll.

Länsstyrelsens synpunkter på utredningens förslag

Miljöbalkens mål och allmänna hänsynsregler (kap. 6.1.1 – 6.1.4)

Länsstyrelsen ser utredningens förslag som ändamålsenliga och har inget att invända.

Anpassning till industriutsläppdirektivet (kap 6.1.5)

Förslaget berör miljöbalkens förhållande till EU-rätten och länsstyrelsen avstår från att lämna synpunkter på detta förslag.

Bedömning av utsläpp av växthusgaser (kap 6.1.6)

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag att det tydliggörs att åtgärder för att minska utsläpp av växthusgaser ska redovisas i miljökonsekvensbeskrivningar och bedömas i tillståndsprövningar.

Omrövning och tidsbegränsning av tillstånd (kap 6.1.7)

Länsstyrelsen ser liksom utredningen det som angeläget att omrövning och tidsbegränsning av tillstånd ses över och tillstyrker att en särskild utredning får ansvar för en bred översyn av dessa bestämmelser. Vi konstaterar att miljöprövningsutredningen fått ett tilläggsdirektiv att titta på denna fråga.

Ett enklare förfarande vid ändring (kap. 6.1.8)

Länsstyrelsen ser positivt på användningen av ändringstillstånd och att det i vissa fall kan ersätta omrövningar. Detta förutsätter dock att det gällande tillståndet inte är för gammalt och att verksamheten i övrigt kan bedrivas med gällande villkor.

En särskild avvägningsregel om klimatnytta (kap 6.1.9)

Länsstyrelsen ser liksom utredningen att avvägningar mellan klimatnytta och negativ påverkan på människors hälsa och miljön sker redan i miljöprövningar idag. Länsstyrelsen konstaterar att utredningen fått som tilläggsdirektiv att se över detta och länsstyrelsen ser positivt på att det klargörs hur och i vilken omfattning sådana avvägningar är möjliga och lämpliga.

Uppdrag om vägledning (kap 6.1.10)

Länsstyrelsen tillstyrker och ser det som angeläget att Naturvårdsverket får i uppdrag att utforma vägledning och utbildningsinsatser som behövs för bedömning av utsläpp av växthusgaser vid tillståndsprövning och tillsyn.

Miljötillsyn

Länsstyrelsen anser att utredningens förslag till ändringar i miljöbalken i huvudsak är bra och leder till att vikten av klimatåtgärder lyfts in i miljöbalkens mål och bestämmelser om prövning av verksamheter med miljöpåverkan. Miljöprövningar av verksamheter sker dock relativt sällan och leder ofta till villkor där ansvaret för klimat- och energiåtgärder skjuts över till sökanden och tillsynsmyndigheten¹.

Tillsynen utövas däremot kontinuerligt av tillsynsmyndigheter och länsstyrelsen ser gärna att utredningens förslag kompletteras med ändringar i miljöbalken och i förordningar kopplade till miljöbalken som ger möjligheter till förbättrad tillsyn av klimatåtgärder. Detta kan leda till snabbare effekter i miljötillsynen som kompletterar utredningens förslag om ändringar i miljöbalken avseende prövning.

Miljötillsynen utövas på stora och medelstora företag med utgångspunkt från verksamheters egenkontroll och årliga miljörapportering. Verksamhetsutövare ska enligt 26 kap. 20 § miljöbalken lämna in en årlig miljörapport som ska redovisa de åtgärder som har vidtagits för att uppfylla villkoren i tillståndet.

¹ Se t ex Mark- och miljööverdomstolens dom 2019-11-28, M 3434-18

Länsstyrelsen anser att en klimatanpassning av miljöbalken bör innefatta en översyn av bland annat 26 kap. miljöbalken, miljötillsynsförordningen och förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Översynen bör klargöra att miljötillsynen omfattar kontroll av åtgärder för att minimera klimatpåverkan och att åtgärder för att begränsa utsläpp av växthusgaser bör framgå av miljörapporter och ingå i verksamhetsutövarnas egenkontroll.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med miljöhandläggare Per Hansson som föredragande. I den slutliga handläggningen har länsrådet Lars Lustig och enhetschef Magnus Langendoen medverkat utan att delta i avgörandet.

Kopia till

m.klimatenheten@regeringskansliet.se

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.